

[Ib Thyregod.]

til gengæld for det, man køber op. Jeg henviser her til de synspunkter om udnyttelsespligten, jeg allerede har fremhævet.

Jeg vil gerne nævne et enkelt spørgsmål, som har været fremme i udvalget, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt denne tilbudspligt kan betragtes som værende et ekspropriativt indgreb. Grundejernens Landsforbund har rettet henvendelse til udvalget og peget på forskellige synspunkter til støtte for, at der her var tale om ekspropriativt indgreb. Den fg. indenrigsminister har i sine besvarelser til udvalget også udtalt sig om dette spørgsmål, som det fremgår af betænkningen, og er kommet til det resultat, at regler om tilbudspligt ikke kan betragtes som ekspropriation, men derimod som en almindelig rådighedsindskrænkning, der ikke kan anses for omfattet af bestemmelserne i grundlovens § 73. Hertil kan jeg ganske slutte mig. Vi havde også diskussionerne i forbindelse med folkeafstemningen om købsretten. Jeg mener, at bestemmelserne om tilbudspligt ikke kan betragtes som ekspropriation. Der er ikke nogen ret for kommunerne til at forlange ejendommen overdraget til sig, medmindre kommunen accepterer de af ejeren stillede vilkår, og heller ikke hvor ejeren har begæret taksation, er han forpligtet til at overdrage ejendommen til kommunen, således som det fremgår af lovforslaget og de besvarelser, som foreligger. Der foreligger således ikke et ekspropriativt indgreb efter grundlovens § 73, og de gener, som tilføjes de ejere, det drejer sig om, er ikke af en sådan karakter, at der kan blive tale om anvendelse af denne bestemmelse. Det afgørende er det planlægningsmæssige; det jordpolitiske formål, som lovene har, og som fremmes ad den vej, som her foreligger.

Endelig vil jeg gerne fremhæve i anledning af en henvendelse, vi har fået fra Industrirådet, at jeg er ganske enig i det synspunkt, som ministeren har givet udtryk for, at afgørelser fra det nævn, som er institueret i lovforslaget om tilbudspligt, kan indbringes for domstolene. Det er rent praktisk således, at man har indført dette nævn, men at man på samme måde som i andre tilfælde, hvor det drejer sig om forvaltningsmyndigheder, kan indbringe spørgsmålet for domstolene

i medfør af grundlovens regler om legalitetskontrol med forvaltningen.

Jeg mener, at man gennem dette lovforslag har fundet frem til en tilfredsstillende løsning, som ligger på linje med vores tidligere synspunkter, og jeg beklager for så vidt, at man fra socialdemokratiets og socialistisk folkepartis side ikke har kunnet være fuldt ud enige i forslagene. Det afgørende må imidlertid være, at der herigennem er skabt en løsning af disse spørgsmål, som efter min opfattelse vil kunne holde i lang tid fremover, men således at selve behovet for finansiering, som er et andet spørgsmål, må tages op uafhængigt af dette lovforslag.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Amtøft: Det ser nu endelig ud til, at en af denne folketingssamplings største opgaver, at få gennemført de nye jordlove, skal lykkes. Det lovforslag, vi her behandler, tilbudspligten, må nærmest betragtes som en af de små jordlove i forhold til loven om frigørelsesafgift, zonenloven og naturfredningsloven, men lovforslaget er absolut nødvendigt for at skabe en enhed af jordlove.

Det er mit indtryk, og det fremgår da også af bilagene til betænkningen, at mange desværre helt har misforstået lovforslagets indhold. Jeg vil gerne fremhæve lovforslagets § 1, hvoraf det fremgår, at tilbudspligten er gældende, når det er af betydning for en kommune at råde over ejendommen til fremme af en hensigtsmæssig byudvikling. Ministeren har yderligere uddybet dette ved at præcisere, at tilbudspligten også kan gøres gældende, hvis kommunens formål er at fremskaffe billige byggegrunde.

Ministeren har endvidere oplyst, at tilbudspligten kun undtagelsesvis tænkes anvendt uden for byudviklingsområderne, således at § 1, stk. 2, i realiteten drejer sig om byudviklingsområdernes landzoner, hvor tilbudspligten med ministerens godkendelse også kan gøres gældende.

Jeg rejste ved første behandling spørgsmålet, om bemyndigelsen til at udstrække tilbudspligten ud over byudviklingsområdernes byzoner i stedet kunne gives til amtsrådet, som jo i henhold til zonenloven er den myndighed, der kan give dispensation til byg-